International Online Journal of Educational Sciences, 2015, 7 (2), 180 - 190

iojes
www.iojes.net

International Online Journal of Educational Sciences

ISSN: 1309-2707

TheEffects of Television Series Containing Schools on Student' Behavior

Said Taş[1] and Yüksel Yalçınkaya[2]

[1]Süleyman Demirel University, Faculty of Education, Department of Educational Sciences, Isparta, Turkey; [2]Ministry of Education, Isparta Sanayi Vocational and Technical Anatolian High School, Isparta, Turkey

ARTICLE INFO

Article History:
Received 25.05.2014
Received in revised form 29.12.2014
Accepted 06.01.2015
Available online 06.01.2015

ABSTRACT

In this study, the opinions of the teachers about the effect of the television serials containing school on the behavior of students were investigated. The data was collected from 233 teachers from Vocational and Anatolia High Schools with the survey technique. As measuring tools; "The School Effects Scale on Student Behavior Scale of Content Series" was used. The collected data were analyzed using SPSS 17.0 statistical software package. Data was analyzed via frequency, t-test, One-Way ANOVA statistical techniques. The obtained data was investigated under five sub-categories; the effect of the school serials on students, the negative effect of students' behavior on teachers and administrators, whether there is difference between the opinions of Anatolia and Vocational High School teachers and their work experiences. In general, according to the result of research, both the Vocational and Anatolian High School teachers' denoted that the serials containing schools, broadcasted a televisions, have negative effect on students' behaviors. When the data was analyzed according to the school type and work experience of teachers, there were not found differences between the opinions of Vocational and Anatolia High School teacher on questionnaire.

© 2015 IOJES. All rights reserved

Keywords:
School-containingsequences, theviews of teachers, studentbehavior.

ExtendedSummary

Purpose

Television provides service visually and auditory. Therefore, it has a more effective role in interpersonal interaction compared to the other mass media. Television is an effectiv emedia in shaping the behaviors of individuals, changing their lives, being a model for various subjects and providing information and conscious (Dönmezler, 1978; Batmaz and Aksoy, 1995; Giddens,2000; Çetinkaya, 2005). According to the social learning theory established by Albert Bandura (1977), individuals learn some of their behaviors with observation. With respect to this theory, people benefit from information and experiences of other people and they imitate them. Many subjects such as dressing, talking, eating-drinking and gender roles may be learned by imitating. This kind of learning is called learning by modeling theory which is included in the social learning theory (Çelik, 2003; Ergun and Özdaş, 2005). In this respect, youngsters taking the characters in series and movies as an example, displaying behaviors unique to these characters or models and trying to become like a character prove that television is effective as a model.

Especially in the recent years, there have been many school-themed series about student, teacher and administrator relations and there are many such series on TV currently. The acquired data is analyzed and interpreted in five subtitles which are negative effects of school-themed series on the students' behavior, negative effects of school-themed series on students' behavior towards their teachers and administrators, the factor of whether there is a difference between the school type teachers work and their years of service.

[1] Corresponding author's address: Süleyman Demirel University, Faculty of Education, Department of Educational Sciences, Isparta, Turkey.
Telephone: +90 (246) 211 38 90
Fax: +90 (246) 237 04 31
e-mail:saidtas@sdu.edu.tr
DOI: http://dx.doi.org/10.15345/iojes.2015.02.013

© 2015International Online Journal of Educational Sciences (IOJES) is a publication of Educational Researches and Publications Association (ERPA)

Method

Survey method is used in the study. The population of the study consists of 233 teachers who work in Vocational High Schools and Anatolian High Schools in Isparta city center and Egirdir district. 129 teachers from Vocational High Schools (55,4%) and 104 teachers (44,6%) from Anatolian High Schools have participated to the survey. Also 8 teachers (3,4%) whose service periods are 1-5 years, 29 teachers (12,4%) whose service periods are 6-10 years, 72 teachers (30,9%) whose service periods are 11-15 years and 124 teachers (53,2%) whose service periods are 15 years or more have participated to the survey. The survey consists of three sections. In the first section, the institutions teachers work, in these condsection, teachers' service periods are determined. The third section consists of subtitles which are student, teacher and administrator. The scale which is prepared in compliance with likert scale is tested for reliability and it is found to be 94,8%.

Results

Overall, it is concluded that on a large scale, teachers, the school-themed series on TV have negative effects on the students' behavior ($\overline{X}$ = 3,97), on a large scale, negative effects on the students towards their teachers ($\overline{X}$ = 4,05) and on a large scale, negative effects on the students towards their administrators ($\overline{X}$ = 4,12). When analyzed in terms of service periods and school type, it is determined that there are no different opinions between Vocational High School and Anatolian High School teachers.

Discussion/Conclusions

According to the Vocational High School and Anatolian High School teachers' opinions, it is determined that the school-themed series increase violence tendencies of the students and decrease their tolerance level towards life and their friends. It is determined that these series drive students to pay no attention to their clothes, skip school for no reason, display behaviors which disturbs the class order, easy achievement and learning, success without study, endeavor, and success by disrupting the class. It is determined that the school-themed series provoke students to give nicknames to our teachers who lead the society and save the society from ignorance and to see hardworking teachers as undesirable teachers. Also, it is determined that the administrators who have an important place and role in the education system are displayed as people who use educational institutions like a trading establishment or like an economic income source rather than education, and as straight-faced authoritarian people.

Okul İçerikli Dizilerin Öğrenci Davranışlarına Etkileri

Said Taş [1] veYüksel Yalçınkaya[2]

[1]Süleyman DemirelÜniversitesi, EğitimFakültesi,EğitimBilimleriBölümü, Isparta, Türkiye; [2]Milli EğitimBakanlığı, IspartaSanayiMeslekiveTeknikAnadoluLisesi, Isparta, Türkiye

MAKALEBİLGİ

Makale Tarihçesi:
Alındı25.05.2014
Düzeltilmiş hali alındı29.12.2014
Kabul edildi06.01.2015
Çevrimiçi yayınlandı06.01.2015

ÖZ

Bu çalışmada, televizyon kanallarında yayınlanan okul içerikli dizilerin öğrenci davranışları üzerine etkileri hakkında öğretmen görüşleri incelenmiştir. Veriler; Isparta'daki Meslek ve Anadolu Liselerinde görev yapan toplam 233 öğretmene uygulanan anket tekniği ile toplanmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak; araştırmacılar tarafından geliştirilen "Okul İçerikli Dizilerin Öğrenci Davranışlarına Etkisi Ölçeği" kullanılmıştır. Toplanan veriler SPSS 17.0 istatistik paket programı kullanılarak çözümlenmiştir. Verilerinin analizinde frekans, t testi, tek yönlü ANOVA gibi istatistik teknikler kullanılmıştır. Elde edilen veriler; okul içerikli dizilerin; öğrencilerin davranışlarındaki etkileri, öğrencilerin öğretmenlerine ve yöneticilerine karşı davranışlarındaki etkileri, öğretmenlerin görev yaptıkları okul türü ve hizmet yılları arasında fark olup olmadığı şeklinde beş alt başlıkta incelenmiş ve yorumlanmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenlerinin görüşleri genel anlamda televizyon kanallarında yayınlanan okul içerikli dizilerin öğrenci davranışlarına olumsuz etkilerinin olduğu yönündedir. Öğretmenlerin hizmet süreleri arasında ve görev yaptıkları okul türüne göre görüş farklılıklarının olmadığı belirlenmiştir.

© 2015 IOJES. Tüm hakları saklıdır

Anahtar Kelimeler:
Okul İçerikli Diziler, Öğretmen Görüşleri

Giriş

Türkiye'de televizyon ilk defa 1968 yılında yayına başlamış, o zamandan bu zamana kadar geçen sürede her evde birden fazla televizyon davetsiz misafir olarak başköşelerde yerini almıştır. Televizyon ve diğer kitle iletişim araçlarının işlevleri; bilgilendirmek, haber vermek, mal ve hizmet tanıtımı yapmak ve eğlendirmek iken zamanla bu işlevlerinden uzaklaşarak, eğlendirerek tüketime doğru yöneltmeye başlamıştır. 1990 yılına kadar TRT televizyonu tarafından yapılan yayınlar ve kontrolünün kolaylığı ile televizyon temel işlevini daha iyi yerine getirmiştir. 1990 yılından sonra özel televizyon kanallarının açılmaya başlaması ve açılan kanal sayısının artması ile kanallar arasında hızlı bir rekabet oluşmuş, bu durum yapımcıları, izleyiciye ulaşmak için çeşitli programlar hazırlamaya yöneltmiştir. Bunun bir diğer nedeni ise Türkiye'deki televizyon izleme oranının her geçen gün artmasıdır. Televizyon izleme oranları incelendiğinde günde 3.5 saat ortalama ile dünyada ikinci sırada olan Türkiye, dizilerin artması ile ilk sırada olan ABD'yi yakalamıştır (Yapıcı, 2006). Televizyon izleme süresinin artması ile öğrencilerimizin ders çalışma süreleri, arkadaşlarıyla geçirdikleri zaman ve kitap okumaya ayırdıkları zamanın azaldığı; böylelikle çocukların düşünme ve yaratıcılık yeteneklerinin zayıfladığı düşünülmektedir.

Televizyon aracılığıyla farklı yerlerdeki kişiler, olaylar, hayvanlar ve fiziki çevreler görüntülü ve sesli olarak izlenebilmekte; her geçen gün artan teknolojik gelişmeler sayesinde televizyonun yaygınlığı ve etkinliği artmaktadır. Televizyon bireylerin davranışlarını şekillendirmede, yaşantılarını değiştirmede, çeşitli konularda model olmada, bilgi ve bilinç sağlama gibi konularda etkili bir araçtır (Dönmezler,1978; Batmaz ve Aksoy, 1995; Gidens,2000; Çetinkaya,2005). Televizyonlar evlerimize girmeden önce çocuklarımız ebeveynlerini, akrabalarını veya akran gruplarını kendilerine örnek alıyor ve onlardan öğrendiği davranışları sergiliyorlardı. Televizyon kullanımının yaygınlaşması ile beraber; özellikle gerçek ile sahte arasındaki farkı ayırt edemeyen çocukların dizi kahramanlarının sergiledikleri davranışları aynen

[1]Sorumlu yazarın adresi: Süleyman Demirel Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Isparta, Türkiye.
Telefon:: +90 (246) 211 38 90
Faks:+90 (246) 237 04 31
e-posta: saidtas@sdu.edu.tr
DOI: http://dx.doi.org/10.15345/iojes.2015.02.013

sergilemelerine neden olmaktadır (Küçükkurt, 1991). Brown (1992)'a göre televizyonlarda yayınlanan dizilerin amaçlarından biri dizilerdeki karakterlerin sergilediği davranışları sergileyen, onlar gibi konuşan ve giyinen velhasıl dizilerdeki karakterler gibi izleyici kimliği oluşturmaktır.

Bandura (1977), sosyal öğrenme kuramında bireylerin bazı davranışları gözlemleyerek öğrendiklerini belirtmiştir. Bu kurama göre insanlar öğrenmede başkalarının bilgi ve tecrübelerinden yararlanırlar ve onları taklit ederler. Giyinme, konuşma, yeme-içme, cinsiyet rolleri gibi birçok konu taklit edilerek öğrenilebilir. Bu tür öğrenmeye sosyal öğrenme kuramının içinde yer alan modelleme yoluyla öğrenme ilkesi denir (Çelik, 2003;46; Ergun ve Özdaş, 2005). Bu açıdan televizyonun, dizi ve filmlerdeki karakterlerin gençler tarafından örnek alınması, gençlerin bu karakterler veya modele öz davranışları sergilemesi ve bu karaktere benzemeye çalışması model olmada etkili olduğunu göstermektedir.

Çocukluk döneminden ergenlik dönemine geçişle birlikte gençlik dönemi başlamakta ve gençlerin ilgi alanlarında değişiklikler ortaya çıkmaktadır. Gençler; bu dönemde görsel işitsel araçlara ilgi duymaya, sorumluluk almaya, bilişsel açıdan yargılamaya başlamakta ve çevrelerinden kolay etkilenmektedirler. Kimlik gelişimlerinin ve şekillenmesinin olduğu bu dönemde, gençlerin ihtiyaçlarının karşılanamaması çevresel etmenlere kaymalarına neden olabilmektedir. Akran grubu da, televizyon gibi çevresel etmenler kimlik oluşumunda etkili rol oynamaktadır. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK, 2014) verilerine göre ülkemiz nüfusunun %16,6'sını 15-24 yaş aralığındaki genç nüfus oluşturmaktadır. Bu genç nüfusun büyük bir bölümü ise ortaöğretimde ve üniversitelerde öğrenim gören öğrencilerden oluşmaktadır. Ülkemizdeki genç nüfus, yapımcıların ve kanal sahiplerinin dikkatini çekmiş; özellikle televizyon kanallarının hedefleri reytingleri yükseltmek ve para kazanmak olmuş; dolayısıyla yapımcılar gençlere yönelik programlar hazırlamaya başlamışlardır. 1990 yılından sonra artan özel televizyon kanalları ile birlikte gençleri ve yaşantılarını konu alan uyuşturucu, sigara, alkol, hırsızlık, cinsel istismar, Türkçeyi kötüye kullanma, kültürel yabancılaşma, magazinsel olaylar, yanlış modeller ve şiddet içerikli konular içeren diziler televizyon ekranlarını kaplamaya başlamıştır (Can, 2008). 2003 yılından sonra televizyon ekranlarında değişik formattaki okul içerikli dizilerin öğrenci, öğretmen ve yöneticiler üzerinde etkileri yadsınamaz hale gelmiştir (Çelikten ve Çelikten, 2007). Bu etkileri en aza indirebilmek için televizyonda yayınlanan eğitim içerikli dizilerin mutlaka takip edilmesi gerekmektedir.

Toplumun değerlerine önem vermeyen, bilimsel hiçbir etkililiği olmayan, çocukların ve gençlerin gelişim özellikleri dikkate alınmadan yapılan yayınlar, gençleri istenmeyen tutum ve davranışlar edinmelerine neden olabilmektedir. Televizyon izleyicileri etkisi altında kaldıkları dizi karakterlerinin konuşmalarını taklit etmekte ve dilimizde yeri olmayan argo kelimeleri kullanmaya başlamaktadırlar (Tombul, 2006). Özellikle genç neslin kelimeleri komiklik ya da dikkat çekmek için yanlış ifade etmeleri ve hatalı kullanmalarından dolayı, dilin yapısı bozulmakta ve bir süre sonra dilin kirlenmesine neden olmaktadır (Ayduttu, 2011). Çocuklar dizilerin etkisiyle hayal ürünü olan bazı olayları normal hayatta uygulamaya çalışmakta, sihirle veya hiç emek sarf etmeden başarılı olabilecekleri duygusuna kapılmaktadırlar. Bu tür dizilerde; dersle ilgisi olmayan, ders çalışmayan, zamanın büyük bölümünü dersi kaynatmakla geçiren, şımarık öğrenciler istenilen öğrenci gibi gösterilirken, çalışkan öğrenciler "pısırık, anti sosyal, arkadaşları tarafından sevilmeyen, inek" öğrenciler olarak gösterilmektedir. Ayrıca; dizilerde öğrenciler günlerini kız-erkek ilişkileriyle geçirmekte, sık sık sevgili değiştirmekte, sürekli olarak âşık olmakta ve bunun için kavga etmektedirler. Bu durum öğrencilerin cinsel gelişimlerinin olumsuz yönde etkilerken; dostluk, arkadaşlık gibi toplumsal değerlerin yozlaşmasına neden olmaktadır (Çelikten ve Çelikten, 2007). Yapıcı (2006) yaptığı çalışmasında, televizyonun gelecekte ortaya çıkabilecek ekran bağımlısı, antisosyal, gerçek yaşam ve doğadan uzak, okumaktan zevk almayan bireylerin yetişmesinde ana faktörü olduğunu belirtmiştir.

Özellikle son yıllarda sık sık ekranlara gelmeye başlayan öğrenci, öğretmen ve yönetici ilişkilerini konu alan birçok okul içerikli diziler yayınlanmış veya yayınlanmaya devam etmektedir. Bunlardan "Hayat Bilgisi", "Arka Sıradakiler", "Kemal Öğretmen", "Sihirli Annem", "Pis Yedili", "Elde Var Hayat", "Lise Defteri", "Koçum Benim", Kızlar Yurdu", "Kampüsistan", "Bizim Okul", "Not Defteri" gibi eğitim ve öğretim ortamlarında geçen dizilerin öğrenciler üzerinde olumlu etkilerinin yanı sıra olumsuz etkileri görülmektedir. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununda Türk Milli Eğitiminin Amaçlarında, "çevresine saygılı, milli ve manevi değerlerine önem veren, çağdaş ve ileriyi gören, taklitten uzak" bireyler yetiştirilmesi belirtilirken, bu dizilerde bu amacın gereği kadar göz önünde bulundurulduğu tartışılabilir.

Tek yönlü bir etkileşimin olduğu televizyonda yayınlanan programlardan en çok çocuklar ve kimliklerini oluşturmakta olan gençler etkilenmektedir. Öyle ki, çocuklar televizyonlarda yayınlanan bu dizlerdeki aktörlerin konuşmalarını, giyimlerini, davranışlarını örnek almakta ve bunları benimsemektedirler. İzledikleri dizilerden dolayı çocuklar model aldıkları karakterler gibi argo kelimeler kullanmaya, okul aile birliklerinin belirlediği kılık kıyafetlere uymamaya başlamışlardır. Ayrıca; bu dizilerin çocukları kız erkek ilişkilerine özendirdiği, şiddete eğilimlerini arttırdığı, çocukların ebeveynlerine, arkadaşlarına, öğretmenlerine karşı daha duyarsız davranmalarına neden oldukları görülmektedir.

Bu çalışmada, söz konusu olan yayınların öğrencilerimiz üzerindeki etkilerinin alan verilerine göre akademik çalışmalarla tespit edilmesi faydalı olacaktır. Buna göre bu çalışma ile ulusal televizyonlarda yayınlanan, eğitim ve öğretim konularını içeren okul içerikli dizilerin öğrenciler üzerindeki etkileri belirlenmeye çalışılmıştır.

Bu bağlamda araştırmanın problem cümlesi; Meslek ve Anadolu Liselerinde görev yapan öğretmenlerin görüşlerine göre, "Televizyon Kanallarında Yayınlanan Okul İçerikli Dizilerin Öğrencilere, Öğrencilerin Öğretmenlerine ve Öğrencilerin Yöneticilerine Karşı Davranışlarına Etkileri Nelerdir?" şeklinde belirlenmiştir. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

1. Öğretmenlerin görüşlerine göre televizyon kanallarında yayınlanan okul içerikli dizilerin öğrencilere etkileri nelerdir?
2. Öğretmen görüşlerine göre televizyon kanallarında yayınlanan okul içerikli dizilerin öğrencilerin öğretmenlerine karşı davranışlarına etkileri nelerdir?
3. Öğretmen görüşlerine göre televizyon kanallarında yayınlanan okul içerikli dizilerin öğrencilerin yöneticilerine karşı davranışlarına etkileri nelerdir?
4. Televizyon kanallarında yayınlanan okul içerikli diziler hakkında Meslek Lisesi ve Anadolu Lisesi öğretmenlerinin görüşleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?
5. Televizyon kanallarında yayınlanan okul içerikli diziler hakkında Meslek Lisesi ve Anadolu Lisesi öğretmenlerinin hizmet yılları arasında anlamlı bir fark var mıdır?

Yöntem

Çalışmanın bu bölümünde; araştırmanın yöntemi, modeli, çalışma grubu, veri toplama aracı ve verilerin analizi konuları ele alınmıştır. İlgili konular ayrı ayrı başlıklar altında açıklanmaya çalışılmıştır.

Bu çalışma; Meslek Liseleri ve Anadolu Liselerinde görev yapan öğretmenlerin görüşlerine göre,tele**v**izyonda yayınlanmış ve yayınlanmakta olan okul içerikli dizilerin öğrenci davranışlarına olan etkilerini belirlemeye yönelik tarama modelinde bir çalışmadır. Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu (olay, kişi, nesne) kendi şartları içinde var olduğu gibi betimlemeyi amaçlayan modellerdir (Karasar, 2005).

Çalışma Grubu

Milli Eğitim Bakanlığının 2011 yılında aldığı karar gereği, Türkiye'de bulunan genel liseler kademeli olarak Anadolu Lisesine dönüştürülecektir. Ulaşım kolaylığı nedeniyle araştırmanın evrenini; Isparta il merkezinde ve Eğirdir ilçesinde görev yapan Meslek Liseleri ile Anadolu Liselerinde görev yapan 233 öğretmen oluşturmuştur. Bu doğrultuda araştırmanın veri toplama aracı 10 ortaöğretim kurumunda görevli 350 öğretmene verilmiştir. Ölçeklerin 265 tanesi geri dönmüştür. Geri dönen ölçekler incelendiğinde araştırmaya; Meslek Liselerinde görev yapan 129 (%55,4) ve Anadolu Liselerinde görev yapan 104 (%44,6) olmak üzere toplam 233 öğretmen katılmıştır. Araştırmaya katılan 8 öğretmenin 1-5 yıl (%3,4), 29 öğretmenin 6-11 yıl (%12,4), 72 öğretmenin 11-15 yıl (%30,9) ve 124 öğretmenin 16 ve üstü yıl (%53,2) hizmet süresinin olduğu belirlenmiştir. Kullanılabilir ölçekler göz önüne alındığında, ölçeklerin geri dönüş oranı %66,6'dır.

Veri Toplama Aracı

Veri toplama aracı olarak; araştırmacılar tarafından 2012 yılında geliştirilen "Okul İçerikli Dizilerin Öğrenci Davranışlarına Etkisi" ölçeği kullanılmıştır. Ölçeğin geliştirilmesinde konu ile ilgili televizyon

kanallarında yayınlanan okul içerikli diziler izlenmiş ve bu alanda yapılan çalışmalar incelenmiştir (Çelikten ve Çelikten, 2007; Özkan, 2013; Kaya ve Tuna,2008; Ayduttu,2011; Adak, 2004). Ölçek; Eğitim Bilimleri alan uzmanları, Psikolojik Danışma ve Rehberlik öğretmenleri ile Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerinin görüşleri alınarak oluşturulmuştur. İki bölümden oluşan ölçeğin birinci bölümü öğretmenlerin görev yaptıkları okul türü ve hizmet süreleri ile ikinci bölüm ise okul içerikli dizilerin öğrenci davranışlarına etkisi ile ilgilidir. Ölçek kendi içinde, öğrencilerin öğrenci arkadaşlarına karşı davranışlarını belirlemeye yönelik öğrenci, öğrencilerin öğretmenlerine karşı davranışlarını belirlemeye yönelik öğretmen ve öğrencilerin yöneticilerine karşı davranışlarını belirlemeye yönelik yönetici şeklinde üç alt başlıktan oluşmuştur.

5'li Likert türü taslak formu hazırlanan ölçek; "Hiç (1), Çok Az (2), Kısmen (3), Büyük Ölçüde (4), Tam (5)" şeklinde derecelendirilmiştir. Ölçeğin "Öğrenci" alt bölümünün geçerlik ve güvenirlilik çalışmaları yapılmış, Kaiser-Mayer-Olkin (KMO) katsayısı hesaplanmış ve Barlett testi sonuçlarına bakılmıştır. 0,95 olarak elde edilen KMO değeri 0,60'ın üstünde olduğundan (Büyüköztürk, 2011) yeterli olduğu görülmüştür. Barlett testi sonucu ise p=0,00 (p<0,01) olarak elde edilmiş ve ölçeğin normal dağılımla uyumlu olduğu belirlenmiştir. Ölçeğin güvenirliliğini belirlemek amacıyla Cronbach Alpha katsayısı hesaplanmış ve 0,97 bulunmuştur. Yapılan faktör analizi sonucunda; maddelerin faktör yükü 0,30'dan küçük olan maddeler ölçekten çıkarılmıştır. Tekrar yapılan faktör analizi sonucunda ölçeğin "Öğrenci" alt başlıklı 22 maddeden oluşan alt bölümü elde edilmiştir. Ölçeğin "Öğretmen" alt bölümünün geçerlik ve güvenirlilik çalışmaları yapılmış, Kaiser-Mayer-Olkin (KMO) katsayısı hesaplanmış ve Barlett testi sonuçlarına bakılmıştır. 0,92 olarak elde edilen KMO değeri 0,60'ın üstünde olduğundan (Büyüköztürk, 2011) yeterli olduğu görülmüştür. Barlett testi sonucu ise p=0,00 (p<0,01) olarak elde edilmiş ve ölçeğin normal dağılımla uyumlu olduğu belirlenmiştir. Ölçeğin güvenirliliğini belirlemek amacıyla Cronbach Alpha katsayısı hesaplanmış ve 0,94 bulunmuştur. Yapılan faktör analizi sonucunda ölçeğin "Öğretmen" alt başlıklı 7 maddeden oluşan alt bölümü elde edilmiştir. Ölçeğin "Yönetici" alt bölümünün geçerlik ve güvenirlilik çalışmaları yapılmış, Kaiser-Mayer-Olkin (KMO) katsayısı hesaplanmış ve Barlett testi sonuçlarına bakılmıştır. 0,93 olarak elde edilen KMO değeri 0,60'ın üstünde olduğundan (Büyüköztürk, 2011) yeterli olduğu görülmüştür. Barlett testi sonucu ise p=0,00 (p<0,01) olarak elde edilmiş ve ölçeğin normal dağılımla uyumlu olduğu belirlenmiştir. Ölçeğin güvenirliliğini belirlemek amacıyla Cronbach Alpha katsayısı hesaplanmış ve 0,96 bulunmuştur. Yapılan faktör analizi sonucunda ölçeğin "Yönetici" alt başlıklı 7 maddeden oluşan alt bölümü elde edilmiştir

Verilerin Analizi

Meslek Lisesi ve Anadolu Lisesi öğretmenlerinin görüşlerine göre; televizyon kanallarında yayınlanan okul içerikli dizilerin öğrencilerin arkadaşlarına, öğretmenlerine ve yöneticilerine karşı davranışlarına etkilerini belirlemek amacı ile her iki okul grubunun ölçek maddelerine verdikleri cevapların aritmetik ortalamaları hesaplanmıştır. Meslek Lisesi ve Anadolu Lisesi öğretmenleri arasında görüş farklıklarının olup olmadığını belirlemek amacıyla t-testi uygulanmıştır. Ayrıca ölçek maddelerine cevap veren öğretmenlerin hizmet yıllarına göre görüş farklılıklarının olup olmadığını belirlemek için de Tek Yönlü Anova testi uygulanmıştır. Anket sonuçlarının değerlendirilmesinde SPSS 17.0 programı (Statistical Package for Social Sciences) kullanılmıştır.

Bulgular

Öğretmenlerin Görüşlerine Göre Televizyon Kanallarında Yayınlanan Okul İçerikli Dizilerin Öğrencilere Etkileri Nelerdir?

Televizyon kanallarında yayınlanan okul içerikli dizilerin öğrencilerin davranışlarına olan etkileri Tablo 1'de verilmiştir.

Öğretmenlerin televizyon kanallarında yayınlanan okul içerikli dizilerin, öğrenci davranışlarına etkilerine yönelik ölçek maddelerine verdikleri cevapların aritmetik ortalamaları incelendiğinde; öğrencileri argo kelimeler kullanmaya özendirdiği, kız-erkek ilişkilerini ön plana çıkardığı, televizyon izleme alışkanlığını arttırdığı ve öğrencilerin kılık kıyafet düzenini olumsuz etkilediği maddelerine öğretmenlerin "Tam" olarak katıldıkları belirlenmiştir. Çalışmaya katılan öğretmenlerin öğrencileri sigara kullanmalarına özendirdiği maddesine kısmen katıldıkları belirlenirken, diğer maddelere ise büyük ölçüde katıldıkları görülmüştür.

Tablo 1. Televizyon kanallarında yayınlanan okul içerikli dizilerin öğrencilerin davranışlarına olan etkilerine ilişkin öğretmen görüşleri

	$\overline{X}$	SS	$\overline{X}$
1. Öğrencileri sigara kullanımına özendirmektedir.	3,37	1,18	
2. Öğrencileri alkol kullanımına özendirmektedir.	3,61	1,11	
3. Öğrencilerin şiddet eğilimlerini arttırmaktadır.	4,02	0,91	
4. Öğrencileri argo kelimeler kullanmaya özendirmektedir.	4,33	0,84	
5. Başarılı öğrencileri asosyal öğrenci olarak göstermektedir.	4,09	1,02	
6. Kız-erkek ilişkilerini ön plana çıkarmaktadır.	4,58	0,77	
7. Öğrencilerin kılık kıyafet düzenini olumsuz etkilemektedir.	4,55	0,85	
8. Öğrencilerin hayata karşı hoşgörü düzeyini düşürmektedir.	3,69	1,07	
9. Öğrencilerin okula devam durumunu olumsuz etkilemektedir.	3,71	1,10	
10. Öğrencilerin zamanlarına boşa geçirmelerine neden olmaktadır.	4,05	0,93	
11. Öğrencileri tüketici bireyler olmaya yönlendirmektedir.	4,03	0,91	
12. Öğrencilerin kimlik oluşturmalarını olumsuz etkilemektedir.	4,03	0,96	
13. Düzensiz beslenme alışkanlığı kazanmalarına özendirmektedir.	3,79	1,04	
14. Öğrencileri hedefsizliğe sürüklemektedir.	3,89	1,06	
15. Okulun eşyalarına zarar vermeleri özendirilmektedir.	3,48	1,23	
16. Öğrencileri okul kurallarına uymamaya özendirmektedir.	3,94	1,11	
17. Öğrencilerde televizyon izleme alışkanlığını arttırmaktadır.	4,24	0,91	
18. Öğrencilerin sınıf düzeyini bozan davranışlar edinmelerine neden olmaktadır.	4,07	0,97	
19. Öğrencileri toplumun gelenek-göreneklerinden uzaklaştırmaktadır.	4,16	0,98	
20. Öğrenciler ile ebeveynleri arasında çatışmalar çıkmasına neden olmaktadır.	4,02	0,96	
21. Öğrencilerin cinsel gelişimlerini olumsuz etkilemektedir.	4,06	1,07	
22. Öğrencilere okul eşyalarına zarar vermenin normal olduğu imajı verilmektedir.	3,71	1,13	
TOPLAM			3,97

(p<0,05)

Genel olarak öğretmenlerin, televizyonlarda yayınlanan okul içerikli dizilerin öğrenci davranışlarına olumsuz etkilerinin olduğu konusunda " Büyük ölçüde " ($\overline{X}$ = 3,97) katıldıkları belirlenmiştir.

Öğretmenlerin Görüşlerine Göre Televizyon Kanallarında Yayınlanan Okul İçerikli Dizilerin Öğrencilerin Öğretmenlerine Karşı Davranışlarına Etkileri Nelerdir?

Televizyon kanallarında yayınlanan okul içerikli dizilerin öğrencilerin öğretmenlerine karşı davranışlarına etkileri Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. Televizyon kanallarında yayınlanan okul içerikli dizilerin öğrencilerin öğretmenlerine karşı davranışlarına etkilerine ilişkin öğretmen görüşleri

	$\overline{X}$	SS	$\overline{X}$
1. Öğretmenlere karşı olumsuz davranışların artmasına neden olmaktadır.	4,09	0,99	
2. Bir öğretmeni başarılı diğer öğretmeni başarısız göstermektedir.	3,98	1,09	
3. Çoğu öğretmeni eğitim materyallerini kullanmayan öğretmen olarak göstermektedir.	3,86	1,08	
4. Kurallara uygun görev yapan öğretmenleri istenmeyen öğretmen olarak göstermektedir.	4,13	1,03	4,05
5. Öğrencilerin öğretmenlere yakışmayan lakaplar takmalarını özendirmektedir.	4,24	0,90	
6. Öğrencileri, öğretmenlerle sağlıksız iletişim kurmaya yöneltmektedir.	3,97	1,02	
7. Öğretmenlere verilen değeri düşürmektedir.	4,09	1,05	
TOPLAM			4,05

(p<0,05)

Tablo 2 incelendiğinde; televizyon kanallarında yayınlanan okul içerikli dizilerin öğrencilerin öğretmenlere yakışmayan lakaplar takmalarına özendirdiği ölçek maddesine öğretmenler "tam" olarak, diğer tutum maddelerine ise büyük ölçüde katıldıkları belirlenmiştir. Öğretmenlerin bu tür dizilerin öğrencilerin öğretmenlerine karşı olumsuz etkilerinin olduğu ($\overline{X}$ = 4,05) sonucuna varılmıştır.

Öğretmenlerin Görüşlerine Göre Televizyon Kanallarında Yayınlanan Okul İçerikli Dizilerin Öğrencilerin Yöneticilerine Karşı Davranışlarına Etkileri Nelerdir?

Televizyon kanallarında yayınlanan okul içerikli dizilerin öğrencilerin yöneticilere karşı davranışlarına etkileri Tablo 3'de verilmiştir.

Tablo 3. Televizyon kanallarında yayınlanan okul içerikli dizilerin öğrencilerin yöneticilere karşı davranışlarına etkilerine ilişkin öğretmen görüşleri

	$\overline{X}$	SS	$\overline{X}$
1. Yöneticileri paragöz insanlar olarak göstermektedir.	4,21	1,01	
2. Yöneticiler despot kişiler olarak anlatılmaktadır.	4,17	0,97	
3. Yöneticiler sorun çözen değil sorun çıkaran olarak gösterilmektedir.	4,06	1,00	
4. Yöneticiler eğitimci olarak değil, şirket yöneticisi gibi gösterilmektedir.	4,21	0,94	
5. Yönetici-öğretmen arasındaki olumsuz ilişkiler ön plana çıkarılmaktadır.	4,09	0,94	
6. Yöneticileri çalışanların ve öğrencilerin düşüncelerini dikkate almayan kişiler olarak göstermektedir.	4,03	0,98	4,12
7. Yönetici-öğrenci arasındaki olumsuz iletişim ön plana çıkarılmaktadır.	4,05	0,96	
TOPLAM			4,12

(p<0,05)

Tablo 3'de okul içerikli dizilerin öğrencilerin yöneticilerine karşı davranışlarına etkileri incelenmiş; öğretmenlerin bu tür dizilerde yöneticileri paragöz, eğitimci olarak değil de sanki şirket yöneticiymiş gibi gösterdikleri ölçek maddelerine "tam" olarak katıldıkları belirlenmiştir. Ayrıca; öğretmenler diğer ölçek maddelerine büyük ölçüde katılmaktadırlar. Sonuç olarak öğretmenlerin görüşlerine göre, okul içerikli öğrencilerin yöneticilere karşı etkilerinin büyük ölçüde olduğu ($\overline{X}$ = 4,12) sonucuna varılmıştır.

Televizyon Kanallarında Yayınlanan Okul İçerikli Diziler Hakkında Meslek Lisesi ve Anadolu Lisesi Öğretmenlerinin Görüşleri Arasında Anlamlı Bir Fark Var Mıdır?

Televizyon kanallarında yayınlanan okul içerikli dizilerin öğrenci davranışlarına etkileri ile öğretmenlerin görev yaptıkları okul türü arasında anlamlı bir farkın olup olmadığına bakılmış ve sonuçlar Tablo 4'de verilmiştir.

Tablo 4. Okul içerikli dizilerin öğrenci davranışlarına etkileri ile öğretmenlerin görev yaptıkları okul türüne göre T-testi sonuçları

Alt Başlıklar	Okul Türü	N	$\overline{X}$	Ss	Sd	t	p
Öğrenci	Meslek Lisesi	129	4,01	0,71	231	0,79	0,431
	Anadolu Lisesi	104	3,93	0,81			
Öğretmen	Meslek Lisesi	129	4,15	0,78	231	1,80	0,073
	Anadolu Lisesi	104	3,93	0,98			
Yönetici	Meslek Lisesi	129	4,16	0,79	231	0,85	0,394
	Anadolu Lisesi	104	4,06	0,96			

(p<0.05)

Tablo 4 incelendiğinde; televizyon kanallarında yayınlanan okul içerikli dizilerin öğrenci davranışlarına etkileri hakkında Meslek Lisesi öğretmenleri ile Anadolu Lisesi öğretmenlerinin görüşleri arasında anlamlı bir farkın olmadığı belirlenmiştir.

Televizyon kanallarında yayınlanan okul içerikli diziler hakkında Meslek Lisesi ve Anadolu Lisesi öğretmenlerinin hizmet yılları arasında anlamlı bir fark var mıdır?

Televizyon kanallarında yayınlanan okul içerikli dizilerin öğrenci davranışlarına etkileri ile öğretmenlerin hizmet yılları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığını belirlemek için öğretmenlerin hizmet süreleri 1-5 yıl, 6-10 yıl, 11-15 yıl ve 16 ve üstü yıl olarak dört gruba ayrılarak incelenmiş ve sonuçlar Tablo 5'de verilmiştir.

Tablo 5. Okul içerikli dizilerin öğrenci davranışlarına etkileri ile öğretmenlerin görev yaptıkları hizmet yıllarına göre tek yönlü ANOVA sonuçları

Alt Faktörler	Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
Öğrenci	Gruplararası	1596,210	3	532,070	1,972	0,119
	Gruplariçi	61794,056	229	269,843		
	Toplam	63390,266	232			
Öğretmen	Gruplararası	191,715	3	63,905	1,693	0,169
	Gruplariçi	8642,276	229	37,739		
	Toplam	8833,991	232			
Yönetici	Gruplararası	235,324	3	78,441	2,156	0,094
	Gruplariçi	8331,105	229	36,380		
	TOPLAM	8566,429	232			

Tablo 5'de görüldüğü gibi, ölçeğin alt başlıklarına ait puanları ile öğretmenlerin hizmet süreleri arasında anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini sınamak üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) 0,05 düzeyinde anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Yani öğretmenlerin ölçeğin alt başlıklarına yönelik tutumları onların hizmet yıllarına göre farklılaşmamaktadır.

Sonuç ve Tartışma

Görsel ve işitsel medyanın bir çeşidi olan televizyon günümüzde her evde bir veya birden fazla bulunmakta ve izleyicileri olumlu ve olumsuz şekilde etkilemektedir. Televizyondan en çok etkilenen grup ise çocuklar ve gençlerdir (Erdem ve Çağlayandereli, 2006). Zamanlarının büyük çoğunluğunu televizyon programlarını izleyerek geçiren çocukların ve gençlerin; programlardaki olayları yetişkinler gibi algılayamamaları ve gerçek ile kurgu arasındaki farkı ayırt edememelerinden dolayı davranış bozukluklarında ve şiddet eğilimlerinde artışa neden olmaktadır. Sosyalleşmenin olduğu bu dönemde, ergenler programlarda izledikleri olumsuz davranışları taklit etmekte, şiddeti toplumda yer edinme ve sorunları çözme aracı olarak görmektedirler (Tokdemir vd, 2003).

Meslek Lisesi ve Anadolu Lisesi öğretmenlerinin görüşlerine göre; okul içerikli dizilerin öğrencilerin şiddet eğilimlerini arttırdığı, hayata ve arkadaşlarına karşı hoşgörü düzeyini düşürdüğü belirlenmiştir. Taylan (2011)'da yaptığı çalışmasında, televizyon kanallarında yayınlanan şiddet içerikli dizileri izleyen veya izlemek zorunda kalan çocukların şiddet eğilimlerinin arttığını, sorunların çözümünde şiddetin önemli bir araç olarak kullanıldığını, bu tür dizileri izleyen öğrencilerin daha fazla suç korkusuna ve daha fazla şiddet içerikli suçun mağduru olma korkusuna sahip olduklarını belirtmiştir. Öğrenciler dizi karakterlerini gerçek hayatta kendilerine örnek almakta ve onların davranışlarını sergilemektedirler. Dizilerin ve model aldıkları karakterlerin öğrencileri; hoş olmayan argo kelimeler kullanmaya, öğrencileri kılık-kıyafetine dikkat etmeyen, okuldan sık sık kaçmalarına ve sebepsiz devamsızlık yapmalarına, sınıf düzenini bozan davranışlar sergilemelerine özendirdiği belirlenmiştir. Dizi karakterlerinin sık sık sevgili değiştirmesi ve ilişkileri için kavga etmeleri, öğrencileri bir taraftan kız-erkek ilişkisine özendirirken diğer taraftan öğrencilerin şiddet eğilimlerini arttırmaktadır. Ayrıca bu tür dizilerin gençleri ebeveynleri arasında çatışmaya ittiği ve toplumun gelenek-göreneklerinden uzaklaştırdığı sonucuna varılmıştır. Erdem ve

Çağlayandereli (2006) yaptıkları çalışmalarında da, lise öğrencilerinin televizyon dizilerindeki karakterlerin ve tiplemelerinin fiziksel ve kişilik özelliklerinden etkilendiklerini, gençlerin fiziksel olarak beğendikleri karakterleri fiziksel olarak da beğendiklerini belirlemişlerdir. Öğrencilerin dizi karakterlerini, erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre, ailedeki üye sayısının fazla olanların az olanlara göre, ebeveynlerin eğitim durumlarının düşük olanların yüksek olanlara göre, ailelerin gelir durumlarının düşük olanların yüksek olanlara göre ve merkez çevresi okullarda öğrenim görenlerin merkezde öğrenim görenlere göre daha fazla model aldıklarını belirtmişlerdir.

Okul içerikli dizilerin öğrencileri; topluma yön veren, toplumları cehaletten kurtaran, geleceğimizin teminatı olarak gördüğümüz çocuklarımızı ve gençlerimizi geleceğe hazırlayan ve yetiştiren öğretmenlerimize karşı lakaplar takmalarına özendirdiği ve çalışkan öğretmenleri istenmeyen öğretmen olarak görmelerine neden olduğu, bir öğretmen her konuda bilgisi olan başarılı bir öğretmen gibi lanse edilirken bazı öğretmenlerin kanunen yasak olmasına rağmen ticaret, siyaset vb. gibi işlerle uğraştıkları, öğretmenlerin, materyal kullanmayan, alan ve pedagojik formasyon bilgisi yetersiz olarak gösterildiği belirlenmiştir. Bu sonuçlar Çelikten ve Çelikten (2007) 'de yaptıkları çalışma ile de örtüşmektedir.

Eğitim sisteminde çok önemli bir yeri ve rolü olan yöneticilerin, eğitim kurumlarını ticarethane gibi, eğitimden çok ekonomik getiri kaynağı olarak kullanan, asık suratlı otoriter kişiler olarak gösterildiği belirlenmiştir. Yönetici-öğretmen ve yönetici-öğrenci arasındaki olaylar olduğundan fazla abartılmakta ve toplum gözünde yöneticiler rencide edilmektedir. Çelikten ve Çelikten (2007)'de yaptıkları çalışmada; öğretmen, öğrenci ve yönetici hakkında okul içerikli dizilerin topluma olumsuz mesajlar verdiğini belirtmişlerdir. Öğrenciler bu dizilerdeki öğretmen ve yönetici karakterleriyle kendi öğretmenleri ve yöneticilerini de karşılaştırmaktadırlar. Öğrenciler yaptıkları davranışlara karşı kendi öğretmenlerinin ve yöneticilerinin dizilerdeki gibi tepki verebileceklerini düşünmekte ve onlarla sağlıklı bir iletişim kurmakta zorlanmaktadırlar. Bu durum okul yönetimi ve sınıf yönetiminde istenmeyen davranışları da artırmaya etki etmektedir. Diziler öğrencilerin yöneticilerinden ve öğretmenlerinden beklentilerini de etkilemekte ve sınıf ve okul yönetimi üzerinde hâkimiyet kurmasına neden olabilmektedir (Şahin, 2003).

Öğretmenlerin görev yaptıkları okul türüne ve hizmet yıllarına göre televizyonlarda yayınlanan okul içerikli dizilerin; öğrencilerin arkadaşlarına, öğretmenlerine ve yöneticilerine karşı davranışlarına yönelik etkilerininolumsuz yönde olduğu belirlenmiştir.

Sonuç olarak, televizyon kanallarında yayınlanan okul içerikli dizilerin öğrenci davranışlarına genel anlamda olumsuz etkilerinin olduğu söylenebilir. Çocuklarımızın daha bilgili, kültürlü ve geleceğe hazır olarak yetiştirilebilmesi için gelişen teknolojiye ve teknolojik araçlara ihtiyaç olduğu kaçınılmazdır. Televizyon programlarının öğrenciler üzerinde oluşturduğu davranışların olumsuz etkilerini azaltmaya yönelik öneriler;

1. Okullarda, dizilerdeki yaşanan olayların gerçeği yansıtmadığı, olduğundan daha fazla abartmaların yapıldığı bilgisi verilmelidir.
2. Yapımcılar program hazırlarken toplumun değerlerine, öğrencilerin psikolojik ve fiziksel gelişimlerini göz önünde bulundurmalıdır.
3. Okul içerikli diziler öğrenci, öğretmen ve yönetici rolleri Türk Milli Eğitim Sisteminin amaçları dikkate alınarak hazırlanmalıdır.
4. Öğrencilerin, yöneticilerini ve öğretmenlerini daha iyi tanıyacakları informal ortamların oluşturulması desteklenmelidir.
7. Öğretmenlerin öğrencilere kazandırmaya çalıştığı olumlu davranışlar ve bilgiler, okul dışında ailesi, arkadaşları ve kitle iletişim araçları ile desteklenmelidir.
8. Öğrencilerin televizyonla geçirdikleri zamanı azaltabilmek için ebeveynler çocukları ile daha verimli vakit geçirme etkinlikleri düzenlemelidir.

Kaynaklar

Adak, N. (2004). Bir sosyalizasyon aracı olarak televizyon ve şiddet, *Ahmet YeseviÜniversitesi Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi, 30, 27-38,*

Ayduttu, S. (2011). Dizilerin Türk diline etkileri. *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi, 1(1), 31-34.*

Batmaz, V. ve Aksoy, A. (1995). *Türkiye'de televizyon ve aile–elektronik hane*, Ankara: Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı Yayını, No: 85, Bizim Büro Basımevi.

Brown, W. J. (1992). Sociocultural influences of prodevelopment television soap operas in the *Third World. Journal of Popular Film & Television,* 19(4), 157-164.

Büyüköztürk, Ş. (2011). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Pegem A Yayıcılık, Ankara.

Can, N. (2008). Gençlik sorunlarında medyanın etkisi, *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi.*2, 62-76.

Çelik, V. (2003). *Sınıf yönetimi*, Ankara: Nobel Yayınevi

Çelikten, M. ve Çelikten, Y. (2007). Televizyon programlarında çizilen öğrenci, öğretmen ve yönetici profilleri. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi,* 23(2), 369-378.

Çetinkaya, Y. (2005). Bir 'manipülasyon aracı' olarak medya, medya ve gençlik, *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi*, 57, 10–12.

Dönmezer, S. (1978). *Sosyoloji,* İstanbul: Nihad Sayar – Yayın ve Yardım Vakfı Yayınları, No: 299/526..

Erdem, Y. ve Çağlayandereli, M. (2006). Televizyon ve gençlik: yerli dizilerin gençlerin model alma davranışı üzerindeki etkisi, *C.Ü. Sosyal Bilimler Dergisi,* 30(1).

Ergün, M. ve Özdaş, A. (2005). *Genel öğretim ilkeleri*. Kaya Matbaacılık, 1997.

Giddens, A. (2000). *Sosyoloji,* (H. Özel ve C. Güzel, Çev.), Ankara: Ayraç Yayınevi.

Karasar, N. (2005). *Bilimsel araştırma yöntemi*, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Kaya, K. ve Tuna, M. (2008). İlköğretim çağındaki çocukların sosyalleşmesinde televizyonun etkisi, *Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, 1, 159-182,*

Küçükkurt, M. (1991). *Tele-vizyon ve çocuk,* Ankara: T.C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayınları.

Özkan, R. (2013). Televizyon dizilerinin üniversite öğrencileri üzerindeki etkilerinin belirlenmesi (Niğde Üniversitesi Örneği), *International Periodical for the Lan*guages, *Literature and History of Turkish or Turkic, 8/12.* doi:10.7827/TurkishStudies.6082

Şahin, P. (2003). Kitle iletişim araçlarının sınıf yönetimine etkisi. *Eğitişim Dergisi,* 2, .http://www.egitisim.gen.tr/site/arsiv/35-2/108-kitle-iletisim-araclarinin-sinif-yonetimine-etkisi.html

Taylan, H. H. (2011). Televizyon programlarındaki şiddetin yetiştirme etkisi: Konya lise öğrencileri üzerine bir araştırma, *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi,* 26, 355-367.

Tokdemir, M., Deveci, E., Açık, Y., Yağmur, M., Gülbayrak, C., ve Türkoğlu, A. R. (2003*), İlköğretim öğrencilerinin en sık izledikleri televizyon programlarına göre fiziksel şiddete başvurma ve fiziksel şiddete yaklaşımlarının karşılaştırılması,* II. Anadolu Adli Bilimler Kongresi, 19, Kayseri, 2003.

Tombul, I. (2006). *Kültürel Yozlaşmanın göstergesi olarak televizyonda dilin kullanımı: Televizyon sunucuları örneği*, Yayınlanmış yüksek lisans tezi Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

TÜİK, (2013). *İstatistiklere göre gençlik,* http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=13509 adresinden 10 Nisan 2014 tarihinde alınmıştır.

Yapıcı, Ş. (2006), Bir eğitim aracı olarak televizyon ve etkileri, *Bilim, Eğitim ve Düşünce Dergisi,* 2(6). http://www.universite-toplum.org/text.php3?id=272 adresinden alınmıştır.